

tapahtumakaupunki KEURUU

OPAS YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISEMPÄÄN TAPAHTUMAAN

Keuruu on tunnettu vehreästä luonnostaan, puhtaista vesistöistään ja rikkaasta kulttuuriperinnöstään. Tämä opas on suunniteltu auttamaan Keuruun tapahtumajärjestäjiä, olivat ne yrityksiä, kyliä tai yhdistyksiä toteuttamaan ympäristövastuullisia tapahtumia, jotka tukevat kestävä kehitystä ja vähentävät tapahtumien ekologista jalanjälkeä. Yhdessä voimme tehdä Keuruusta esimerkillisen, kestävä tapahtumakaupungin.

Yrityksen tai tapahtuman ympäristösuunnittelu ei ole vain jätteiden lajittelua tai sertifikaatti seinällä, vaan osa riskienhallintaa. Sillä saadaan aikaan konkreettisia säästöjä, kilpailuetua ja säästetään luonnonvaroja myös tuleville sukupolville.

Tämä opas on koottu Keuruun Valot -hankkeen aikana kerätyistä materiaaleista sekä muista alan lähteistä palvelemaan erityisesti Keuruun alueella tapahtumia järjestäviä toimijoita.

Ympäristöteot ovat merkittäviä paitsi vastuullisen tapahtumatoiminnan myös tapahtumien uskottavuuden kannalta. Asiakkaat ovat yhä valveutuneempia ja osaavat sekä arvostaa että vaatia ympäristön kannalta käytännöllisiä ja kestäviä valintoja. Omista ympäristöteoista kannattaa kertoa asiakkaille tapahtuman viestinnässä, ja myös asiakkaiden toimintaa voi ohjata ympäristöystävällisempään suuntaan niin esitteissä, verkkosivuilla, somessa kuin tapahtuman aikanakin.

Tässä tehtävässä Keuruun tapahtumajärjestäjän ympäristöopas on apunasi!

Opas on laadittu osana Keuruun Valot -hanketta

Kestävä kehitys tarkoittaa yhteiskunnallista kehitystä, joka täyttää nykyhetken tarpeet vaarantamatta tulevien sukupolvien mahdollisuuksia täyttää omat tarpeensa. Se perustuu tasapainon löytämiseen taloudellisen kasvun, sosiaalisen hyvinvoinnin ja ympäristönsuojelun välillä.

Keuruun vuonna 2022 laadittuun kaupunkistrategiaan kuuluu yhtenä osana vastuullinen toiminta kestävän kehityksen näkökulmasta. On kuitenkin hyvä muistaa, että strategia ei ole vain sanoja päätöksissä, vaan jokaisen keuruulaisen yksittäisiä tekoja. Pienetkin teot kohti kestävästä kehitystä tekevät suuret vaikutukset.

Kiertotalous on talousmalli, jossa resurssien käyttö optimoidaan minimoimalla jätteen syntyminen ja hyödyntämällä materiaaleja mahdollisimman tehokkaasti ja pitkään. Toisin kuin perinteisessä lineaarisessa taloudessa, jossa tavarat tuotetaan, kulutetaan ja heitetään pois, kiertotaloudessa korostetaan tuotteiden uudelleenkäyttöä, kierrätystä, korjaamista ja jakamista.

Tapahtumajärjestämisen näkökulmasta kiertotalous tarkoittaa:

1. Resurssien tehokasta käyttöä:

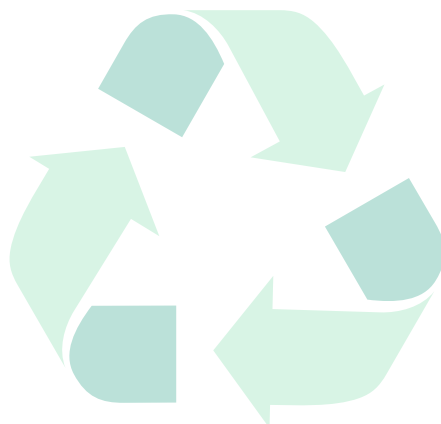
Suunnitellaan tapahtumat niin, että käytetään mahdollisimman vähän uusia materiaaleja. Esimerkiksi lainataan tai vuokrataan tarvittavat kalusteet ja laitteet sen sijaan, että ne ostettaisiin.

2. Uudelleenkäyttö:

Tapahtumissa käytettäviä elementtejä, kuten somisteita, kylttejä ja lavarakenteita, suunnitellaan niin, että ne voidaan käyttää uudelleen. Esimerkiksi jätetään vuosiluvut pois painetuista materiaaleista.

3. Kierrätys ja jätehuolto:

Tapahtuman aikana syntyvät jätteet lajitellaan ja kierrätetään. Esimerkiksi biojäte kompostoidaan, ja metallit, lasit sekä muovit ohjataan kierrätykseen. Tämä vähentää jätteen määrää ja säästää luonnonvaroja

4. Kertakäyttötuotteiden välttäminen:

Korvataan kertakäyttöastiat monikäyttöisillä vaihtoehdoilla tai käytetään biohajoavia astioita. Kannustetaan osallistujia tuomaan omat juomapullonsa ja mukinsa.

5. Paikallisten resurssien hyödyntäminen:

Käytetään paikallisia toimijoita, kuten catering-palveluja tai somistustarvikkeita, mikä vähentää kuljetuksista aiheutuvia päästöjä ja tukee alueellista taloutta.

6. Jakamislustat:

Tapahtuman järjestäjät voivat hyödyntää lainaus- tai jakamislustoja. Esimerkiksi tapahtuman järjestäjät voivat jakaa tai lainata tarvikkeita toisiltaan tulevia tapahtumia varten.

7. Innovatiiviset ratkaisut:

Kehitetään uusia tapoja tehdä asioita, kuten käyttämällä uusiomateriaaleja tapahtumarakenteissa tai hyödyntämällä kierrätystekniikkaa osana tapahtuman ilmettä (esim. taideinstallaatioita kierrätystavaroista).

ESIMERKKI

Tapahtumajärjestäjä voi käyttää uudelleenkäytettäviä lavarakenteita, jakaa ylijäämäruokaa osallistujille tai hyväntekeväisyyteen, ja järjestää kierrätyskeskuksia tapahtuman aikana. Näin kiertotalouden periaatteet eivät vain vähennä ympäristökuormitusta, vaan tuovat myös tapahtuman järjestäjälle imagohyötyä ja kustannussäästöjä.

Käydäänpä seuraavaksi läpi miten ympäristövastuullisuus voidaan ottaa huomioon ennen tapahtumaa, tapahtuman aikana sekä tapahtuman jälkeen

ENNEN TAPAHTUMAA

Saavutettavuus

- Kestävä tapahtuma on avoin kaikille ja helposti saavutettavissa myös liikuntarajoitteisille. Huomioi myös muut erityisryhmät kertomalla esimerkiksi, onko tapahtumassa viittomakielistä tulkkausta. Muista myös ulkomaiset matkailijat ja esimerkiksi tapahtumaohjeiden kieliversiot
- Valitse paikka, joka on helposti saavutettavissa kävellen, pyörällä tai julkisilla kulkuvälineillä. Mikäli tämä ei ole mahdollista, pyri järjestämään yhteiskuljetus tapahtumapaikalle tai rohkaise osallistujia kimppakyyteihin. Ota markkinointiin mukaan yhteistyökumppaneiden ja paikallisten toimijoiden palvelut. Keuruulaisessa yhteistyössä on voimaa!
- Rohkaise jo tapahtumaa markkinoidessasi ihmisiä kävelemään, pyöräilemään tai kulkemaan julkisilla kulkuvälineillä tapahtumapaikalle. Mikäli matkustamista esimerkiksi omalla autolla ei voi välttää, ota selvää ja tiedota osallistujille päästöjen kompensointimahdollisuuksista.
- Tarjoa virtuaalista osallistumismahdollisuutta tapahtumaan ja pohdi mahdollisuuksia tuoda lisää sisältöä tapahtumaan etäyhteyksien kautta. Nykyään monta asiaa on mahdollista tehdä myös virtuaalisesti ja etäosallistuminen voi mahdollistaa puheenvuoroja tai osallistumisen ihmisille, jotka eivät muuten mitenkään pääsisi paikalle.
- Valitse myös tapahtuman järjestelyissä kuljetukseen mahdollisimman matalapäästöiset kuljetusvälineet, vältä turhaa tavaroiden kuljettamista, yksittäisiä matkoja ja vajaita kuormia. Tilausten ja ajomatkojen huolellisella suunnittelulla ja lähialueen tuottajia hyödyntämällä pystyt hoitamaan monta asiaa samalla reissulla! Tämä on sekä kätevää, että ympäristöystävällistä

Keuruun alueella toimiviin kuljetuspalveluihin voit tutustua täältä:

[Keuruun kuljetuspalveluihin](#)

Tapahtumapaikka

- Tapahtumapaikkaa valittaessa on hyvä kiinnittää huomiota siihen, että paikka soveltuu tapahtumakäyttöön infran, melun, jätehuollon, liikkumisen ja luonnon kulumisen näkökulmasta. On myös hyvä aina varmistaa tapahtumapaikkaa valitessa, että sen palvelut ja rakenteet on suunniteltu kestävästi suunnitteilla oleva tapahtuma ja sen kävijämäärä
- Luonnon arvostaminen ja kunnioittaminen tapahtumaa järjestettäessä. Keuruulla on valtavasti mahdollisuuksia järjestää luontotapahtumia. Kun järjestää tapahtuman luonnon helmassa, on tärkeää huomioida seuraavat seikat:
  - Tapahtuma ei saa vahingoittaa luontoa (puita, puun runkoja tai juuristoja, muuta kasvillisuutta tai eläimiä).
  - Tapahtumaa varten tulee olla maanomistajan lupa.
  - Tapahtuman jälkeen on suoritettava huolellinen loppusiivous.
  - Jotta luonto ei vahingoitu, voidaan kasvillisuutta, puita ja niiden juuria suojata rajaamalla ne aidoilla tai vastaavilla elementeillä.
- Tapahtumapaikan ennallistamisesta ja sen pelisäännöistä sovitaan alueen käyttöluvan saamisen yhteydessä. Puistoissa ja muissa luontokohteissa järjestettävien tapahtumien kohdalla järjestetään alueen katselmus ennen ja jälkeen tapahtuman. Lähtökohtaisesti on tapahtuman järjestäjän vastuulla saattaa puisto tai luontokohde samaan kuntoon kuin missä se oli ennen tapahtumaa. Luonnon säilymistä voi ja kannattaa turvata ottaen huomioon ainakin seuraavat asiat:
  - tapahtuma-alueen kasvillisuuden suojele/huomiointi
  - nurmikoiden säästäminen ajoneuvoilla ajolta
  - huolellinen jätehuollon suunnittelu ja riittävä jätehuolto.

Hankinnat

Kysy tarvikkeita hankkiessasi itseltäsi, mikä on turhaa?

Harkitse aina ennen ostamista, onko uuden tuotteen hankintatarpeellista, vai onko se mahdollista korvata vuokraamalla tai lainaamalla.

- Mikäli päädyt ostamaan tarvikkeita tapahtumaa varten, valitse kestäviä tuotteita ja hanki ne käytettyinä tai kierrätettyinä, mikäli mahdollista.
- Jos tarvitset uusia materiaaleja, valitse mahdollisuuksien mukaan ympäristömerkitty vaihtoehto, kun hankit paperia, puuta, astioita, kankaita, maaleja, muuta materiaalia tai elektroniikkaa tapahtumaa varten.

Tapahtuman koristeluissa voi hyödyntää myös sellaisia luonnonmateriaaleja, joita voi jokamiehen oikeuksin kerätä suoraan luonnosta!

- Suosi viestinnässä sähköisiä materiaaleja ja vältä turhaa tulostamista. Tarvitseeko esitteitä välttämättä tulostaa, vai voidaanko ne jakaa sähköisesti? Entä voisiko roll upin korvata julisteella, joka on helpompi käyttää uudelleen ja kierrättää?

- Tarkista, mitä muovia hankittavat muovituotteet ovat ja vältä PVC:tä.
- Vältä kemikaaleja puhdistus- ja pesuaineissa ja valitse myös niissä ympäristömerkittyjä tuotteita. Katso, löytyykö aineita jo joltain järjestelyissä mukana olevalta omasta takaa, jotta tapahtumaa varten ei tarvitse ostaa lisää kulutustuotteita, jotka saattavat jäädä käyttämättä myöhemmin.
- Palveluita, kuten siivousta, pyykkäystä, kuljetuksia tai tulostuspalveluita hankkiessanne selvitä onko palveluntarjoajalla käytössä ympäristöjohtamis- tai sertifikaattijärjestelmä (esimerkiksi Ekokompassi tai ISO 14001). Pienillä yrityksillä ei ole välttämättä resursseja raskaisiin järjestelmiin, mutta niillä voi olla oma ympäristöohjelma. Mikäli sellaista ei ole, rohkaise palveluntarjoajaa pohtimaan ympäristöasioita ja laatimaan omat ohjeet kestäviin käytäntöihin.
- Ympäristölle ystävällisempiä ratkaisuja voi vaatia myös hankintojen kilpailutuksen kautta: yhtenä kriteerinä voi käyttää esimerkiksi energiatehokkuutta

Energia

Vähennä energiantarvetta tapahtumassa mitoittamalla valaistus, äänitekniikka ja muu elektroniikka suunnitteluvaiheessa tapahtuman tarpeisiin.

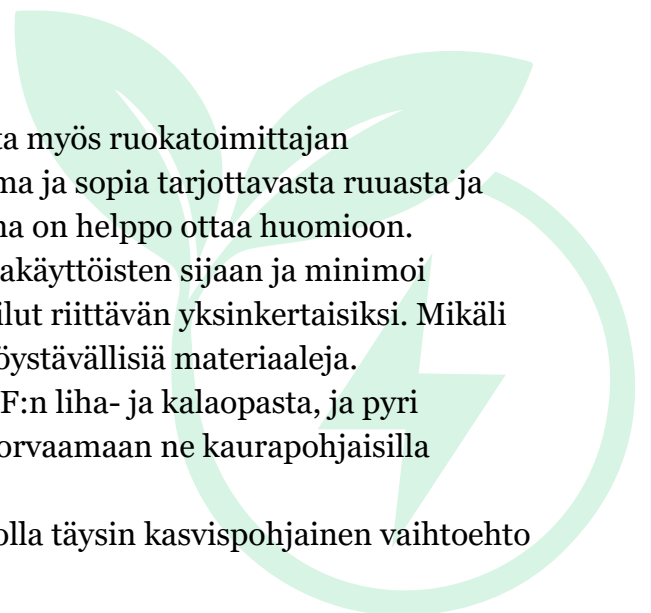
Pyri suosimaan vaihtoehtoja, joilla on matala energiakulutus ja ympäristömerkki – niistä saat lisätietoa esimerkiksi Kuluttajavirastosta.

- Jos pystyt vaikuttamaan tapahtumassa käytettävän energian alkuperään, suosi uusiutuvia energianlähteitä. Selvitä myös, olisiko tapahtumaan mahdollista ostaa uusiutuvaa energiaa pientuottajilta, paikallisesta verkosta. Mikäli tarvitset generaattoria, hanki sitä varten biopolttoainetta.
- Kysy alihankkijaltasi energiatehokkuudesta ja ympäristömerkeistä, tai pyydä heitä suosittelemaan oman tarjontansa energiatehokkainta ratkaisua.
- Selvitä, onko tapahtumapaikan sähkö ja lämmitys tuotettu uusiutuvalla energialla. Mikäli näin ei ole, selvitä olisiko uusiutuvien energiamuotojen käyttö mahdollista. Suosi paikkaa, joka käyttää ympäristömerkittyä uusiutuvaa energiaa

Ruoka

Mikäli tilaat ruokaa ulkopuoliselta toimijalta, varmista myös ruokatoimittajan vastuullisuus. Voit kysyä, onko heillä ympäristöohjelma ja sopia tarjottavasta ruuasta ja tarjoilutavasta jo etukäteen, jotta ympäristönäkökulma on helppo ottaa huomioon.

- Suosi myös ruokatarjoilussa kestäviä astioita kertakäyttöisten sijaan ja minimoi kertakäyttöastioiden tarve suunnittelemalla tarjoilut riittävän yksinkertaisiksi. Mikäli kertakäyttöastioita on hankittava, suosi ympäristöystävällisiä materiaaleja.
- Huomioi ympäristö raaka-aineissa. Noudata WWF:n liha- ja kalaopasta, ja pyri vähentämään myös maitotuotteiden käyttöä tai korvaamaan ne kaurapohjaisilla vaihtoehdoilla.
- Pidä huolta myös siitä, että tapahtumassa on tarjolla täysin kasvispohjainen vaihtoehto sitä kaipaaville.

- Suosi kauden mukaisia ja lähellä tuotettuja luomu-, ympäristö- ja vastuullisuussertifikaateilla merkittyjä tuotteita. Vastuullisuuden eri osa-alueista viestiviä merkkejä ovat esimerkiksi Reilu Kauppa, Luomu, UTZ, Rainforest, Alliance, MSC, ASC – perehdy merkkien kriteereihin ja pyri suosimaan vastuullisia tuotteita.
- Suunnittele ruokatarjoilujen määrä ja tarjoilutavat tarkasti kävijämäärän mukaan, jotta ruokahävikkiä syntyisi mahdollisimman vähän. Pyri välttämään useita erityisruokavaihtoehtoja ja tarjoa mahdollisuuksien mukaan kaikille sopivia ruokalajeja. Pohdi myös, kuinka mahdollisesti ylijäänyt ruoka voidaan hyödyntää tapahtuman jälkeen

Jäte

Pohdi jo etukäteen, mitä tarvikkeille tapahtuu tapahtuman jälkeen. Pyri valitsemaan kestäviä tuotteita, joita voitte tapahtuman jälkeen käyttää muualla, myydä tai lahjottaa eteenpäin. Mikäli tämä ei ole mahdollista, valitse helposti kierrätettäviä materiaaleja.

Suunnittele jätteiden kierrätys ja lajittelumahdollisuudet tapahtumallesi tyypillisten jätteiden perusteella jo etukäteen. Voit keskustella esimerkiksi jäteastioiden määrästä, paikoista ja tyhjennysväleistä yhdessä jätefirman kanssa

Yhteistyö

Kun teet ympäristöystävällisiä valintoja, muista tuoda ne esille tapahtuman viestinnässä. Ympäristön huomioiminen on etu markkinoinnissa ja voi parhaimmillaan rohkaista myös muita sanoista tekoihin. Voit käyttää sosiaalisessa mediassa tunnistetta #greenkeuruu tai #ymparistökaupunki #vihreäkeuruu

Mikäli tapahtuman järjestelyissä on mukana useita tahoja ja yhteinen aika löytyy, harkitse erillisen tapaamisen järjestämistä ympäristöasioihin liittyen. Käykää yhdessä läpi eri näkökulmia, jotta kaikkien on helpompi sitoutua yhteiseen tavoitteeseen.

Keuruun ympäristönsuojeluun liityvää lisätietoa saat täältä:

[Keuruun ympäristönsuojelu](#)

TAPAHTUMAN AIKANA

Saavutettavuus

- Tarjoa turvallisia, ilmaisia parkkialueita polkupyörille ja opasta tapahtumakävijät jättämään polkupyörät niille. Harkitse, voisiko pyöräilykypärää näyttämällä saada tapahtuman pääsymaksusta pienen alennuksen.
- Ohjaa kävijöitä käyttämään julkista liikennettä tarjoamalla esimerkiksi linkkejä karttoihin ja aikatauluihin. Pyri järjestämään yhteiskuljetuksia paikkoihin, joihin ei ole muutoin julkisen liikenteen reittiä.
- Seuraa tapahtumaan ja sen valmisteluun liittyvän liikenteen ympäristövaikutuksia pitämällä kirjaa ajetuista kilometreistä. Nämä tiedot voivat auttaa vähentämään päästöjä seuraavalla kerralla

Tapahtumapaikka

- Mikäli tapahtuma on tarkoitettu järjestää ulkona, huomioithan lähiluonnon ja naapurit. Pyri suuntaamaan melu pois päin asutuksesta sekä luonnon viheralueista ja suojaa herkkää kasvillisuutta tallaukselta esimerkiksi aitaamalla. Käytä helposti purettavia rakenteita ja vältä raskasta kalustoa viheralueilla.
- Tee ympäristöystävälliset valinnat helpoiksi kävijöille ja tee passiivisia valintoja myös heidän puolestaan: Sisätiloissa voit esimerkiksi välttää turhaa valaistusta ja ilmastointia sekä säätää lämpötilan hieman alhaisemmaksi.

Jäte

- Huolehdi jätteiden lajittelun helppoudesta, selkeistä opasteista, roskapisteiden riittävästä määrästä ja näkyvyydestä tapahtumassa. Varmista myös, että haitalliset aineet ja vaarallinen jäte hävitetään asianmukaisesti, eikä niitä päädy muun jätteen joukkoon, vesistöihin tai maaperään.
- Tarkkaile jätehuollon tilaa tapahtuman aikana ja tee muutoksia, mikäli niille on tarve.
- Huomioi tapahtumassa syntyvät erityiset jätteet erikseen. Mikäli tarjoat korvatulppia henkilökunnalle ja tapahtuman aikana yleisölle, varmista että helposti saatavilla ja huolehdi myös niiden lajittelusta, jotta korvatulpat eivät päädy maahan. Merkitse tupakointipaikat tarkkaan ja selkeästi, jotta tumpit eivät päädy luontoon.
- Käytä panttijärjestelmää baarimyynnissä, jotta kupit saadaan kerättyä talteen ja pullot sekä tölkit kierrätetään tehokkaasti.

- Tarjoa ruokailun tai kokousten yhteydessä tarjottavat juomat pullojen sijaan kannuissa ja anna mahdollisuus omien vesipullojen täyttöön.
- Jaa tapahtumassa vain tarpeellisia materiaaleja ja vältä tarpeettomien esineiden ja turhien paperiesitteiden jakamista. Viesti tästä linjasta myös tapahtuman yhteistyökumppaneille.

Yhteistyö

Ole avoin!
Rohkaise kävijöitä viestinnässäsi ympäristöystävällisiin valintoihin kertomalla tapahtumajärjestelyissä tehdyistä ratkaisuista, jakamalla tietoa ympäristöstä ja kävijöiden valintamahdollisuuksista.

Pidä yllä suvaitsevaa ilmapiiriä, jotta jokainen kokee olevansa tervetullut ja tärkeä ympäristövalintojen tekijä

TAPAHTUMAN JÄLKEEN

Tapahumapaikka

Mikäli tapahtumapaikka sijaitsee luonnossa ja rasittaa alueen kasvillisuutta tai ympäristöä muuten, varmista, että alue ennallistetaan

Jäte

- Älä heitä ylijäänyttä syötävää ruokaa roskeen, vaan lahjoita se esimerkiksi tapahtuman työntekijöille tai kävijöille.
- Säästä tapahtuman bannerit, rakenteet ja työntekijöiden asut sekä muut tarvikkeet uudelleen käytettäväksi seuraavissa tapahtumissa. Älä paina materiaaleihin tapahtuman päivämäärää, mikäli se ei ole tarpeellista, jotta niitä voidaan hyödyntää uudelleen.
- Mikäli materiaaleja ei tarvita enää sellaisenaan, pohdi, voidaanko niitä käyttää raaka-aineina uusissa tuotteissa tapahtumajärjestäjän tai yhteistyökumppaneiden toimesta. Mikäli ei, huolehdi siitä, että jätteet kierrätetään oikein.
- Pidä huolta, että myöskään yhteistyökumppanit, tapahtuman mahdolliset työntekijät ja alihankkijat eivät jätä jälkeensä sotkua, vaan että tapahtumapaikka siivotaan kunnolla tapahtuman jälkeen ja jätteet lajitellaan oikein.

Yhteistyö

Kompensoi päästöt, joita et voi välttää. Tiedota kompensointimahdollisuuksista myös tapahtuman osallistujille. Jaa tapahtumajärjestelyissä oppimasi ympäristövinkit avoimesti, ja toimi inspiraationa muille!

Loppusanat

Muista, että jokainen pieni teko merkitsee ympäristönsuojelussa ja kestävässä kehityksessä. Noudattamalla näitä ohjeita et ainoastaan auta suojelemaan ympäristöä, vaan olet myös luomassa kestävämpää tapahtumakulttuuria Keuruulla.

Tämä opas toimii lähtökohtana ympäristövastuullisten tapahtumien järjestämiselle. Kun ympäristötietoisuus ja teknologiat kehittyvät, jatka uusien tapojen etsimistä tapahtumasi ympäristövaikutusten vähentämiseksi ja jaa toimivaksi koetut käytäntösi myös muiden tapahtumajärjestäjien kanssa.

Lähteet:

Siisti tapahtuma! Ympäristöopas tapahtumajärjestäjille (Helsingin Ympäristökeskus, 2014)
Retningslinjer for arrangement (Oslo europeisk miljøhovedstad 2019, 2019)
MFA and WWF Finland towards environmentally sustainable meetings (WWF & Ulkoministeriö, 2017)
Tapahtumien vastuullisuus- tai kestävyysoppaat tekijöinä tapahtuma- tai kaupunkiorganisaatiot kuten City of Manchester, Visit Berlin, Tampereen kaupunki, Pirfest, Helsingin kaupunki, Lahden kaupunki
Tapahtumien kestävyyttä edistävien organisaatioiden verkkosivut: Julie's Bicycle, Future Festival Tools, Innofest, A Greener Future (aiemmin A Greener Festival)